

Pályázó: Farkas Attila

Várallyay Jenő Ferenc életrajza

Pályázatomban egy olyan család leszármazottjával foglalkozom mely közül számos kántor, tanító, jegyző, festő, szobrász, költő, orvos, építész került ki. Ez a család a Várallyay. A Várallyay család kántorcsaládnak tekinthető mivel a család több generációja kántorként tevékenykedett. A család egyik tagja, Várallyay Albert (1882-1961) tápiószentmártoni kántor, le is írta hogy őseik több száz évre visszamenően kántorok voltak. „Várallyai” László Bertalan 1882 július 22-i születési bejegyzésében megjegyzi hogy családnevüket helyesen „Várallyay”-nak kell írni („ E szülött atyjának vezeték neve helyesen „Várallyay” mi az egri főszentszék 1905. évi október hó 23-án 5390. sz. alatt kelt végzése alapján itt feltüntetettik.” Id. Rokosiny Antal, ifj. Rokosiny Antal, Tumszkfai Iván lelkész.) (Forrás: Nyírlugosi anyakönyv)

A következőkben Várallyay Jenő Ferenc író, költő származásáról szeretnék írni.

Várallyay Jenő Ferenc (1905-1940), Várallyay Ferenc (1852-1918) balsai jószágigazgató és Szokolovszky Franciska frigyéből 8. gyerekként látott napvilágot 1905. május 31-én délelőtt fél 4 órakor Balsán. Eljegyezte 1926. május 9-én Koppány Erzsébetet Budapesten. (Forrás: Balsai Anyakönyv)

Várallyay Ferenc (1852-1918), Várallyay József (1823-1897) ispán és Somosi Mária gyerekeként 1852. május 13-án Ecséden született. (Forrás: Ecsédi anyakönyv) (1. házasságkötése 1876. február 26-án Dobos Máriával, 2. házasságkötése 1892. február 1-jén Budafokon Szokolovszky Franciskával volt. 1918. szeptember 23-án éjjel 1 órakor Nyíregyházán hunyt el. (Forrás: Nyíregyházi anyakönyv)

Várallyay József (1823-1897), Várallyay Ferenc (1793-1837) jegyző és Venczel Erzsébet házasságából 1823. január 4-én Szomolyán született. (Forrás: Szomolyai anyakönyv)

1843. május 29-én Somosy Máriával Miskolcon házasodott. 1897. január 18-án Nyíregyházán halt meg. (Forrás: Nyíregyházi anyakönyv)

Várallyay Ferenc (1793-1837), Várallyay István (1750-1811) szentistváni kántor és Kászonyi Terézia 11. gyerekeként 1793. december 24-én Szentistvánon látott napvilágot. (Forrás: Szentistváni anyakönyv) Házasságot kötött 1812. február 20-án Bogácson Ventzel Erzsébettel. (Forrás: Bogácsi anyakönyv) 1837. szeptember 4-én Mezőkövesden hunyt el. (Forrás: Mezőkövesdi anyakönyv)

Várallyay István szentistváni kántor és Kászonyi Terézia 1774. június 19-én Vattán kötött házasságot. (Forrás: Harsányi anyakönyv) Várallyay István 1811. július 26-án Szentistvánon halt meg.

Várallyay Jenő (1905-1940) jómódú polgári családból származott, azonban egész életét súlyos tragédiák árnyékolták be. Kisgyermekkorában, egy vadászpuskával játszogatva, véletlenül agyonlőtte legjobb pajtását. 14 éves korában apját is elveszítette. Időben ez egybeesett az első világháború végével, s egyúttal a család anyagi helyzetének megrendülését is jelentette. Középiskolai tanulmányait a Kossuth Gimnáziumban végezte. Fiatalon a fővárosba került, ahol újságíró lett. Többek között Az Újság című lapnál dolgozott. Radikális baloldali nézetei miatt azonban nem sokáig túrték meg a polgári lapoknál. Családjától is csaknem teljesen elidegenedett. Ez persze kölcsönös volt. Testvérei, rokonai afféle fekete báránynak tekintették őt, ha nem közösítették is ki egészen, a legjobb esetben „szegény Jenő”-ként emlegették a családban. Helyzetét jól jellemzi Otthon című költeménye:

Otthon minden oly idegen nekem,
Reszketve nyúl az ételért kezem,
Remegve siklik a bútorokon
És a falakon bús tekintetem.
Mintha görnyedő emberek véréből lenne minden.
A bíborban pompázó nagy falak
Mint egy oszladó hullák tömegéből
Épített véres árnyalak,
Szomorúan ráminteget.
Testvéreim is mind idegenek,

Mint akiket pár perce ismerek...

A húszas évek végén visszakerült Nyíregyházára, de társadalmi beállítottsága miatt itt sem kaphatott állást, alkalmi munkákból tarthatta fenn magát. Csak feleségének, Koppányi Erzsébetnek, sikerült átmenetileg elhelyezkednie a Nyírvidék szerkesztőségében. A harmincas évek végén újra Budapesten tevékenykedett, ahol aktív tagja lett az illegális munkásmozgalomnak. 1940-ben, egy nagyobb letartóztatási hullám idején, az elhurcolás elől feleségével együtt az öngyilkosságba menekült. Az elmondottakból eléggé nyilvánvaló, hogy verseit általában csak igen nehezen tudta megjelentetni, egy kis kötete mégis napvilágot látott Erzsébet könyve címmel (Pax Kiadó és Nyomdavállalat RT. Bp. 1924). Halála után évtizedekig tudomást sem vettek róla. Sem a Magyar Irodalmi Lexikonban, sem az akadémiai irodalomtörténetben („spenót”), nem fordul elő neve. A szülőváros is meglehetősen későn fedezte fel. A 60-as években a SZOT-székház (korábban Gazdakör) mozitermének előcsarnokában avattak emléktáblát tiszteletére, 1970-ben pedig egykori iskolája, a Kossuth gimnázium falán is megörökítették a nevét. Itt azonban „rossz társaságba” keveredett. Az iskola három olyan egykori tanítványával került egy közös táblára, akik vezető szerepet játszottak a XX. századi magyar szocialista mozgalomban, nevezetesen Szamuely Tiborral, Münnich Ferencsel és Rajk Lászlóval. A rendszerváltás után, a nem kívánatos szobrok és táblák eltávolítása idején, ezt a táblát is leszerelték, noha nyilvánvaló, hogy Várallyai Jenő mégis más kategóriába tartozott, mint Szamuely, Münnich vagy Rajk. (Forrás: Katona Béla: Szabolcs-Szatmár-Bereg irodalmi topográfiája (A Nyíregyházi Jósa András Múzeum kiadványai, 38. Nyíregyháza, 1994)

A Nyírvidék 1916. április 30-i számában beszámol arról hogy a nyíregyházi főgimnázium tanuló ifjúságának háborús rajzkiállításával, eredeti tárgyú és kidolgozású képekkel feltűntek, és dicséretet érdemelnek: az I. osztályból Várallyay Jenő (Nyírvidék: 1916. április 30). A rajzolás sem állt tehát távol tőle.

A Hadiárvak Petőfi ünnepén 1923. június 11-én Petőfi Sándort Várallyay Jenő alakította amint arról a Nyírvidék beszámolt:

A Városi Színház tegnap délután díszes közönség töltötte meg. A nyíregyházi Erzsébet Alapítványi Hadiárvaház Petőfi-ünnepe váltotta ki városszerte a mélységes szeretetből fakadó érdeklődést, amely sokoldalú támogatás készségében nyilvánul meg a hősök árváinak minden ügye iránt. Megjelent az ünnepi előadáson Pettkó Szandtner népjóléti miniszteri tanácsos, aki

az árvaház fejlődését szerető figyelemmel kíséri s fáradhatatlanul, személyes közreműködéssel támogatja, ott láttuk Vályi Nagy Frigyes ezredes állomásparancsnokot s a helyőrség tisztikarának több tagját, Énekes János prépost kanonokot s az egyházi élet számos képviselőjét, Benkő András kir. tanfelügyelőt, Majtényi Kiss Sándor állam rendőrségi tanácsost s társadalmi életünk számos előkelő reprezentálóját. Jóleső szívvel éreztük a zsúfolt házban összedobbanó szívek őszinte szeretetének melegét, a kis hadiárvák felkarolásának biztató jelét s megnyugvással tölt el mindnyájunkat, hogy az az odaadó, szinte fanatikus lelkesedéssel végzett szervező munka, amellyel az Erzsébet Árvaház igazgatónöje, Ruzinkóné Justh Emma fáradozik, mind nagyobb arányú eredményekre jut, mind mélyebbről jövő visszhangot kelt. A Petőfi előadás, amelynek egyes műsorszámait a Nyírvidéknek már alkalmá volt részletesen méltatni mindvégig a poézis fényébe vont, megindító jelenetek sorából állott. A közönség meghiúsítottan fogadta Ruzinkóné Justh Emma prologját, amelyet Kuhinka Erzsébet árva adott elő, majd a Hiszekegyet s újra elmélyedve gyönyörködött Fehér Gábor tanár okos és szép esszéjében. Simon Margit hadiárva Petőfi Arany Lacinak c. meséjét a gyermeki közvetlenség bájával adta elő s hatásos volt Simon Margit szavalata is, az Egy gondolat bánt engemet. Mindvégig lebilincselő volt Ruzinkóné igazgatónőnek Petőfi költeményeiből összeállított zenés színjátéka, amelyhez Szitha Jenőné Justh Etelka Kacsóh, Erkel, s más zeneszerzők, továbbá a maga komponálta kitűnően aláfestő muzsikáját szolgáltatva művészi zongorajátékkal. A színjátékban Hegedűs Sarolta Kukorica Jancsi, Adorján Mária Iluska, Móri Mária Sári néni, Balázs Ilona a magyar nemes, Kuhinka Erzsébet a juhász bojtár, Ruzinkó Emma a szellem, Molnár Erzsébet Szendrey Júlia, Várallyay Jenő Petőfi szerepében nyújtottak hatásos alakítást. Szelláky Adél a kis tiszt hadiárva gyönyörű magyar kosztümben, gráciával táncolta a toborzót és forrón köszöntő tapsot kapott. A színi előadást élénkítette a polgári leányiskola és a felső kereskedelmi iskola növendékeinek magyarruhás csoportja, s megújrazó tapssal fogadta a közönség Várday volt színész ifjúnak festői szólótáncát. A színjátékot művészi hatású élőképek fejezte be, amelyen Ruzinkó Magda klasszikusan szép Hungária volt. A nagyhatású Petőfi délutánon a Krecsák László énektanár vezetésével közreműködő ág. ev. énekkar és a katonazenekar fokozták a sikert s a délutánt a katonazenekar Himnusza fejezte be. A közönség mély elismerő szavakkal üdvözölte Ruzinkóné igazgatónőt, a szerzőt és fáradhatatlan dirigálót, aki Wagner Irén nevelőnővel együtt oly sok szép eredményre mutathat rá a hadiárvák házában bensőséges, nevelő-otthonná varázsolása terén. (Nyírvidék, 1923. június 13.)

A Nyírvidék című lapban több verse és írása jelent meg:

Várallyay Jenő: Ifju Tavasz (vers) (Nyírvidék: 1926. november 4.)

Várallyay Jenő: Nagy félelmetes titok (vers) (Nyírvidék: 1927. március 2.)

Várallyay Jenő: Igazság (vers) (Nyírvidék: 1927. május 12.)

Várallyay Jenő: Fantázia (vers) (Nyírvidék: 1928. július 5.)

Várallyay Jenő: Alkony (vers) (Nyírvidék: 1928. július 15.)

Várallyay Jenő: Tűz, mely kialszik (vers) (Nyírvidék: 1928. december 13.)

Várallyay Jenő: Azt is tudhatod (V. Koppányi Erzsébetnek) (vers) (Nyírvidék: 1929. január 5.)

Várallyay Jenő: Tagadó kéz (vers) (Nyírvidék: 1929. február 2.)

Várallyay Jenő: Az én lelkem szomorúsága (vers) (Nyírvidék: 1929. március 31.)

Várallyay Jenő: Boldog? (vers) (Nyírvidék: 1929. május 12.)

Várallyay Jenő: Nézd csak ... (vers) (Nyírvidék: 1929. május 17.)

Várallyay Jenő: Álom (vers) (Nyírvidék: 1929. május 26.)

Várallyay Jenő: Intermezzo ... (vers) (Nyírvidék: 1929. május 28.)

Várallyay Jenő: Tavaszi melódiák (vers) (Nyírvidék: 1929. június 2.)

Várallyay Jenő: Nem gyáva nyulként futok ... (vers) (Nyírvidék: 1929. június 19.)

Várallyay Jenő: Móricz Zsigmondhoz (vers) (Nyírvidék: 1929. június 29.)

Várallyay Jenő: Jön az ősz (vers) (Nyírvidék: 1929. szeptember 8.)

Várallyay Jenő: Ne legyen Folytatása életemnek (vers) (Nyírvidék: 1929. szeptember 11.)

Várallyay Jenő: Őszinte magyarázat (Nyírvidék, 1926. október 26.)

Sóstórol több írása is megjelent: Sóstó (Nyírvidék, 1928. július 15.) Alkony a sóstói erdőn

(Nyírvidék, 1928. november 4.) Téli élet a Sóstón ... (Nyírvidék, 1928. december 25.)

Ezek közül most a Téli élet a Sóstón ... című írását közlöm.

Téli élet a Sóstón ...

Írta: Várallyay Jenő.

Napszálltakor. Tejszínű köd hömpölyög az erdő felől. Előbb csak kisebb foszlányok, hosszú sávok lebegnek a hideg tó felett, majd mindjobban sűrűsödik és szürkül a nyirkos földi felhő

és beburkol mindent. Köd előttem, köd utánam... Még itt-ott kilátszik egy szőlődomb a fehérre meszelt karóvégekkel, egy-egy fenyő sötét árnyképe s a villák mint távoli, mesebeli kunyhók.

Egymásután kigyúlnak az ablakok és sárga, aranyos ragyogással fénylenek a lassan sötétedő ködben. Hogy hol vagyunk, mindegy... Szabadon csaponghat a képzelet. Tegnap a Tátra bérceit láttam az égen Kótaj felett, ma a »daloló vad tenger« hideg, zubogó mormolását hallom a kis völgyek ködbevesző mélyein. Tenger, óh te első szerelmem, ifjúságom legszebb álma és legszentebb emléke vagy. Nagy, ütő magyar bottal bolyongok a köd e rejtelmes világában. Néhol megállok és hallgatózom. Még a kutyák sem hallatják hangjukat. Csend van. Semmi sem zavarja a téli álmot alvó tőkék nyugalmát. A villák egymásután behunyják sárga ablakszemeiket. A fehér viskók tovább világítanak. Oly egyszerű és mesterkéletlen dolgok történnek ezekben a meszelt házikókban, hogy igazán nem érdemes bekukucskálni. Az ember úgy is tudja mi van ott. A férfi vincellér, vagy inkább vinclér, ahogy mondják, az ablak mellett ül és kártyázik a mittudom hova valósi kerülővel. Az asszony venyigét csóváz a kemence előtt és eteti a tüzet. Fél szemmel a fel-felfortyanó fazéokra ügyel, másik szemével a két pipázó kártyázó embert figyeli.

— Akár a köd, olyan füstöt csinálnak!

— Ne beszélj, csináld a dogodat — intik le.

Másutt, rembrandti félhomály. Öreg ember és öreg asszony. Az asztalon fekete biblia. A férfi a Nyírvidéket olvassa, okulárés komoly ábrázatán nagy figyelem, az asszony is érdeklődéssel hallgatja, közben érmelegítőt köt pesti soffőr fiának.

Az országúton járok már, kopogó nehéz léptekkel.

— Ni itt volt azelőtt a Betekints csárda.

Most hegyőrök laknak benne.

— Jó volna megpályázni ezt a hivatalt — mondta egyszer nagynevű író kollégám.

— Miért? — kérdeztem.

— Azért mert tudtommal Sóstón nincs hegy. Hát azt a nincs hegyet szívesen előrizgetném.

Igazán megfelelő polgári foglalkozás lenne költő ember számára...

Megmagyaráztam akkor neki, hogy hát ez nem egészen így van, mert bár a térképen nincs feltüntetve a hegy, mert nem régi keletű, de azért van...

— Micsoda hegy? — kérdezte megrökönyödve.

— Adósságok hegye. A birtokosok nem tudván fizetni, új bábélt építenek, egy piramisnyi hegyet homokból, hogy legyen hová menekülni a végrehajtók elől.

Az országúton, Kemece felől három legény közeledik. Be vannak rúgva.

Dalolnak, gajdolnak nagy nekikeseredéssel:

— »Látod babám mire jaó a patika, Rüksös pofád simára le pucojja.«

Lassacskán egymáshoz érünk. Elállják az utamat. Kidülledő szemük rám mered és nem szólnak.

— No mi kell? kérdem.

— Jó estét kívánok — köszönnek.

— Hová tartanak?

— Nyíritházra, hetipiac lesz...

— Ma este?

Bambán nevetnek. A részeg ember földfelé tendáló imbolygásával tovább lépkednek. Még fülembé visszhangzik vad ordításuk, nótájuk, amikor összetalálkozom egy ismerőssel. Rómi partira megy... Morgunk valamit, bájosan egymásra vicsorgatunk, egyszóval üdvözöljük egymást.

Óh, úgy élnek itt az emberek, mint egy nagy család, harmonikus... díszharmóniában. Még a műtrágyát sem rendelték meg együtt, »Nem akarok közösködni« sej, haj. Egyszóval idekint mindnyájan megértjük egymást, megférünk, hiszen jókora térség terül mindenfelé, elég hely van. Igaz, hogy már sokan laknak kint. Még minden nap bejáró tisztviselő is akad köztük. Több birtokos is itt telet. Azután a fürdői vendéglős, a szőlőfelügyelők, csendörök, vasutasok, hegyörök, vincellérek élnek még itten. A társadalmi élet csak az alsóbb rétegekben élénk. Egy kisebb birtokosról pl. az hírlík, megfogadta, hogy addig nem megy ki, amíg a borát el nem adja. Úgy látszik az egész telet szobában akarja tölteni...

Hátam mögött szekérszörgés hallatszik. Letérek a havas gyalogútra. Már itt is vannak. Négy-öt üres szekér robog el mellettem. Az egyikén részeg a kocsis, majd le esik.... Csodálatos, hogy a nagy borfogyasztás mellett nincs ára a bornak. Hiába a vízzel, amit itt-ott merő humanizmusból hozzávegyítenek, nem lehet konkurrálni.

Távol a ködből mozdony sivítő, éles füttye visszhangzik és tompa dübörgés. Jön Kisvárda felől a nagy vonat. Mikor rácsoskapunk elé érek, már utól is ér. Itt gördül el, előttünk alig harminc lépésnyire húzódik a töltés.

Tündéri látványt nyújtanak kivilágított ablakaikkal a fekete kocsik. A kémény fújó torkából repülő piros szikra csillagok sziporkáznak. Olyan a mozdony, mint egy óriási csillagszóró... Az ablakokban kíváncsi fejeket látni, de persze ők nem látnak ki.

Még ott fénylik a vonat utolsó kocsijának piros jelzőlámpája... Ellenkező irányból, a pályatesttel párhuzamos országúton, autó reflektor vakító fehér fénycsóvjája seprí végig az

utat. Nyúl szalad a berregő gép előtt. A gyalogos ember erkölcsi magaslatáról (?) megvetéssel nézem a gyalázatos üldözést. (Hány ember van, aki ugyanígy fut a reflektor fényben megrészegülten, mint ez a nyúl.) A kanyarnál kiszabadul a nyúl. Az autó himbálózva közeledik. Dacos megvetéssel várom. Már itt is van. Eszeveszetten túlköl, trombitál, dudál... Megáll közvetlenül előttem. Lábam földbe gyökereznek. Az ajtó kicsapódik, ismerős hangokat hallok. Az utasok leugrálnak. Művész barátaim Pestről. Hogy kerülnek ezek ide? Némán állok, nem üdvözlöm őket. A basszista széles mosollyal arcán, hozzám lép énekelve, tréfásan bemutatkozik:

— Hundig vagyok, vagy Alberich, ha akarod!

Nézd itt a Rajna kincse. — A tehetséges, fiatal énekesnőre mutat.

— Szervusztok! — mondom.

— Ne kérdezz semmit! Forró teát! Hol a múzsád?!

Ezalatt kitárul fent az országútra nyíló ajtónk és megjelenik a keresett.

— Hogy kerültök ide?! — kiált le örvendezve.

— Debrecenből. Óriási sikerünk volt. A kíváncsiság hozott...

— Fogjon ki! — kiáltok a sofförre, parlagias nyelvcsuszamlással.

Bevonulunk hangoskodva. A tágas szobában van elég hely. Hölgybarátunk a tükörhöz rohan és leszerel. Mi kalaposan, kabátban beszélgetünk...

A tűz pirosan lobog a kályhában, örvendező víg muzsikát dudorásznak a táncoló lángok.

— Hogy tudtok itt lakni, ebben az elhagyatott....

Az asztalon megpillantja a bibliát, Dosztojevszkyt és készülő regényem kéziratát. — Vagy úgy? — mondja. — Kedves társaságotok van — mondja és nevet.

— Natasa, Nochljudov herceg, Raszkolnyikov és Bereznay Mária — dicsekszem.

— Még arisztokrata is?

— A herceg kitűnő ember, igazi orosz...

— De honnan hozzák ide a kenyeret, a péksüteményt, a húst, a tejet?

Vagy az is csak irodalmi alapon van? — kérdezi barátom gúnyosan.

— Hogy honnan? Hát Lakner, meg Róth! Hát te ilyen műveletlen vagy? A pék ide hoz mindent és a tejet is autón hordják... Két sín pár közt terülünk el (alkalmasint szórul-szóra) — vedd tudomásul — hencegek. A vonatok egymást kergetik mint a kígyók az Albus-szappan transzparensén. Még vasúti szerencsétlenség is volt a napokban.

— Különös, velünk nem történt semmi érdekes dolog — sóhajt fel a művésznő egy riporter búbánatával.

Már az asztalnál ülünk. Csevegünk. Felelevenítjük közös emlékeinket.

A bor egyre fogy az asztalon. Barátom derekasan iszik. Közben megtudjuk tőlük, hogy tegnapi koncertjük óriási anyagi sikerrel zárult. Azután beszélgetünk művészetről, köleskásáról, divatról, végtelenről, mindenről.

Egy rövid hallgatás közben megjelenik lelki szemeim előtt a nagyváros, az autók, csilingelő villamosok hatórai forgatagával, a transzparenszek rezgő piros fényében a körutak idegzsongító lármája, a Gellért-hegy sötét árnyképe, csillogó, száz aranszemével és az ezüst folyó az öreg Duna...

Tea helyett bort forralunk (olcsóbb). Barátaink táskájából mindenféle jó dolog kerül elő, (minek következtében amugyis őszinte vendégszeretetünk egyre mélyül). A hangulat egyre emelkedik. A gitár, a gitár is előkerül, a bőrönd fenekéről...

És zeng az érces basszus, Hundig félelmetes haragja remegteti az ablakokat, Wágner titáni szelleme leng körül... Odakint vonyítani kezdenek a szomszéd kutyái, hunyászkodva kuporodnak az ajtók elé.

Zeng a basszus, mintha sziklákat görgetne torkában a férfi és száll, száll magasan az édes szoprán trillázva... Hirdetik a sóstói bor múlt dicsőségét... (Nyírvidék, 1928. december 25.)

Befejezésül versei közül Az én lelkem szomorúsága ... és a Móricz Zsigmondhoz címűt közlöm.

Várallyai Jenő: Az én lelkem szomorúsága...

Harangzúgásként jártam a bús lelkeket által?

Vagy csak halk szavak virág illatával?

Igét hirdető apostolként zengjek?

Vagy maradjak meg, magányban síró szentnek?

Tenger robajló dörgése pusztító futása

Legyek? Vagy csak lombok halk suttogása?

Krisztus legyek vagy Lázár? Avagy Sámson,

Hogy a világ baja többé ne fájjon ?

Jaj! Nem tudom, s e nemtudom tudása

Az én lelkem szomorúsága...

(Nyírvidék, 1929. március 31.)

Móricz Zsigmondhoz

Régi, kihamvadt vulkánok tüze lobog fel Tebenned,

Koppány, Kont-vére, bikafejú magyar,
ki a szent magyar-testet a porból felemelted,
(mert hisz a testnek is élni kell, ha a lélek élni akar)
Régi, kihamvadt vulkánok tüze lobog fel Tebenned,
ősmagyar keserűség lávája kavarog
lelked mélységiből, kit milliók szeretnek:
a megtépett, szegény, bús rongyos-magyarok.
Régi, 'kihamvadt vulkánok tüze lobog fel Tebenned,
Botond vagy? Dózsa? Nem. Te több vagy annál...
Benned a magyar föld lelkesült teste ég
s a hajszolt, igazott, véres magyar szív fáj.
Régi, kihamvadt vulkánok tüze lobog fel Tebenned,
égig viharzó lángja a magyar pokolnak
szegény, meggyötört népünk büszke lelke lelked.
Várallyay Jenő (Nyírvidék, 1929. június 29.)

Várallyay Jenő elhunytáról a Nyírvidék tudósított 1940. augusztus 1-i számában:

„Várallyay Jenő és felesége Koppány Erzsébet ma reggel a fővárosban levő lakásuk hatodik emeletéről, egymást átölelve leugrottak s nyomban szörnyethaltak. A vizsgálat szerint előzetesen megmérgezték magukat. A nyomozás egy titokzatos férfi után megindult, aki gyakran látogatott el lakásukra s tegnap óta ez a férfi eltűnt. Várallyayék nagy anyagi nehézségek között éltek s ez is hozzájárulhatott végzetes tettük elkövetéséhez. Várallyay Jenő évekkor ezelőtt Nyíregyházán élt és feleségével együtt hírlapírói munkásságot folytatott. Várallyay Jenőnek verses kötete is jelent meg. Halálával egy exaltált élet nyert befejezést.”
(Forrás: Nyírvidék - Szabolcsi Hírlap, 1940. augusztus 1.)

Irodalomjegyzék

Balsai anyakönyv

Bogácsi anyakönyv

Ecsédi anyakönyv

Harsányi anyakönyv

Mezőkövesdi anyakönyv

Nyíregyházi anyakönyv

Nyírlugosi anyakönyv

Szentistváni anyakönyv

Szomolyai anyakönyv

Katona Béla: Szabolcs-Szatmár-Bereg irodalmi topográfiája, Nyíregyháza, 1994

Nyírvidék: 1916. április 30.

Nyírvidék, 1923. június 13.

Nyírvidék, 1926. október 26.

Nyírvidék: 1926. november.4.

Nyírvidék: 1927. március 2.

Nyírvidék: 1927. május 12.

Nyírvidék: 1928. július 5.

Nyírvidék: 1928. július 15.

Nyírvidék, 1928. július 15.

Nyírvidék, 1928. november 4.

Nyírvidék: 1928. december 13.

Nyírvidék, 1928. december 25.

Nyírvidék: 1929. január 5.

Nyírvidék: 1929. február 2.

Nyírvidék: 1929. március 31.

Nyírvidék: 1929. május 12.

Nyírvidék: 1929. május 17.

Nyírvidék: 1929. május 26.

Nyírvidék: 1929. május 28.

Nyírvidék: 1929. június 2.

Nyírvidék: 1929. június 19.

Nyírvidék: 1929. június 29.

Nyírvidék: 1929. szeptember 8.

Nyírvidék: 1929. szeptember 11.

Nyírvidék - Szabolcsi Hírlap, 1940. augusztus 1.